

Sygn. akt III Ca 686/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2022 r. w Gliwicach na posiedzenie niejawnym

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 13 maja 2021 r., sygn. akt II C 2420/18

oddala apelację.

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 686/21

UZASADNIENIE

Powód M. W. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 16.624,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty tytułem niezapłaconej części odszkodowania należnej z ubezpieczenia autocasco w pojeździe marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jakie powstały w wyniku zdarzenia z dnia 22 lipca 2017 roku oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, że w dniu 22 lipca 2017 roku uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność powoda. Pozwana w toku postępowania likwidacyjnego uznała wartość szkody na kwotę 26.457,41 zł. Żądana pozwem kwota stanowi różnicę w między kwotą należną z tytułu odszkodowania, wyliczoną na podstawie prywatnej opinii technicznej (...) wraz z kosztorysem, a kwotą wypłaconą przez pozwaną.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko, pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności co do zasady za skutki zdarzenia z dnia 22 lipca 2017r. Pozwana oświadczyła, że wysokość świadczenia odszkodowawczego została ustalona na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia i z tego tytułu wypłaciła powodowi kwotę 26.457,41 zł. Po uwzględnieniu w części odwołania powoda, pozwana oszacowała koszt naprawy pojazdu na kwotę 28.647,87 zł brutto (23.290,95 zł netto). Pozwana powzięła informację od spółki (...) S.A., że pojazd powoda był wykorzystywany do

prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. W związku z tym, był on uprawniony do odliczenia całości podatku VAT poniesionego w związku z nabyciem i eksploatacją tego samochodu. Należne więc odszkodowanie wyniosło 22.790,95 zł i dlatego pozwana wezwała powoda do zwrotu kwoty 3.166,46 zł, którą uzyskał on tytułem nienależnego świadczenia. Pozwana zakwestionowała wysokość kosztorysu naprawy przedstawionego przez powoda.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 13 maja 2022r. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda M. W. kwotę 13.290,98 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 23 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie powództwo oddala oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.636 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 41 zł tytułem kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 163,18 zł tytułem kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że 22 lipca 2017 roku w G. przy ul. (...) doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność powoda. Sprawca dokonał uszkodzenia pojazdu poprzez pocięcie kierownicy, deski rozdzielczej, foteli przednich oraz tylnych, konsoli środkowej, trzech bocznych drzwiowych, podłokietnika, podsufitki, panelu nawigacji, klimatyzacji oraz listw ozdobnych. Sprawa zakończyła się niewykryciem sprawcy, umorzeniem postępowania i wpisania jej do rejestru przestępstw.

Powód posiadał wykupione ubezpieczenia autocasco u pozwanej, numer polisy (...). Umowa łącząca strony została zawarta w wariantcie o nazwie „Kosztorys, opcja naprawy pojazdu na częściach alternatywnych”. Szkoda została zarejestrowana przez pozwaną pod numerem (...).

Zgodnie z pkt XXII ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w przypadku szkody częściowej odszkodowanie jest ustalane w wysokości kosztów naprawy pojazdu z uwzględnieniem potrąceń wynikających z warunków umowy ubezpieczenia, z tym, że odszkodowanie obejmuje uzasadnione koszty naprawy pojazdu wyłącznie w zakresie uwzględnionym w ocenie technicznej oraz odszkodowanie obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części, które zostały uszkodzone lub utracone w związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową. Zgodnie z pkt XXII ust. 2 w przypadku gdy ubezpieczony jest uprawniony do odliczenia części lub całości podatku od towarów i usług (...), kwota odszkodowania z tytułu szkody częściowej pomniejszana jest o przysługującą ubezpieczonemu od odliczenia wartość podatku od towarów i usług (...). Zgodnie z pkt XXII pkt 3- w wariantcie kosztorys wysokość odszkodowania ustalana jest w oparciu o stawkę roboczogodziny w wysokości 60 zł (netto) oraz ceny części alternatywnych. W przypadku braku cen części alternatywnych kalkulacji dokonuje się w oparciu o pomniejszone o 30% ceny części oryginalnych. Zgodnie z pkt XX ust. 2 owu przy ustalaniu rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania wysokość amortyzacji obliczana jest na podstawie tabeli- w przypadku pojazdu powoda amortyzacja wynosiła 50% na części zamienne, albowiem pojazd został wyprodukowany w 2011 roku, zatem w dniu zdarzenia okres eksploatacji pojazdu wynosił 6 lat. Zgodnie z pkt XXI ust. 1 owu w przypadku wystąpienia szkody częściowej lub całkowitej ustalona kwota odszkodowania zostanie pomniejszona o wymienioną w dokumencie ubezpieczenia franszyzę redukcyjną. Zgodnie z umową ubezpieczenia franszyza redukcyjna wynosiła 500 zł.

Pismem z dnia 11 sierpnia 2017 roku pozwana poinformowała powoda o wyliczeniu szkody w pojeździe na kwotę 26.457,41 zł i została zakwalifikowana jako szkoda częściowa.

W dniu 17 sierpnia 2017 roku pozwana skierowała do powoda pismo, w którym poinformowała, że w dalszym ciągu toczy się postępowanie odszkodowawcze w przedmiotowej sprawie. Poinformowała, że akta sprawy nie zostały uzupełnione o wskazanie beneficjenta odszkodowania. Jednocześnie pozwana poinformowała o wysokości uznanego przez nią roszczenia z tytułu odszkodowania - w kwocie 26.457,41 zł.

Powód zlecił rzeczoznawcy M. S. sporządzenie prywatnej opinii dotyczącej oceny technicznej uszkodzonego pojazdu. Dnia 30 sierpnia 2017 roku rzeczoznawca sporządził wycenę nr (...), z której wynikało, że koszt naprawy pojazdu wynosi 43 082,34 zł.

Powód pismem z 5 października 2017 roku wezwał pozwaną do wypłaty odszkodowania z uwagi na przekroczenie ustawowego terminu 30 dni, bez poinformowania powoda o przyczynach przedłużającego się postępowania likwidacyjnego.

Pozwana pismem z 30 listopada 2017 roku stwierdziła brak podstaw do dopłaty odszkodowania. Po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją stwierdzono, że do kalkulacji nie można doliczyć uszkodzeń elementów takich jak poszycie drzwi lewych tylnych oraz oświetlenia drzwi. Pozwana powzięła informację, że pojazd był wykorzystywany do prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej. Z uwagi, że powód posiada status podatnika(...) czynnego, kwota odszkodowania winna być pomniejszona o podatek (...). Zasadna kwota odszkodowania zgodnie z kalkulacją przeprowadzoną przez pozwaną wynosiła 23.290,95 zł netto (28.647,87 zł brutto). Po odjęciu franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł, kwota odszkodowania wynosi 22.790,95 zł netto.

Powód pismem z 18 grudnia 2017 roku wezwał pozwaną do zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu do dnia 15 stycznia 2018 roku.

3 stycznia 2018 roku pozwana wezwała powoda do zapłaty kwotę 3.166,46 zł stanowiącą różnicę w podatku (...) w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma. Pozwana powzięła informację, że pojazd powoda był wykorzystywany do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. W związku z tym, był on uprawniony do odliczenia całości podatku (...) poniesionego w związku z nabyciem i eksploatacją tego samochodu. Kwota ta w ocenie pozwanej była świadczeniem nienależnym, które podlegało zwrotowi.

Pozwana pismem z dnia 18 stycznia 2018 roku stwierdziła brak podstaw do zmiany zajętego stanowiska dotyczącego wypłaty odszkodowania.

Pismem z dnia 15 lutego 2018 roku ponownie wezwano powoda do zapłaty kwoty 3.166,46 zł stanowiącą różnicę w podatku VAT w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego pisma.

Koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem postanowień umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia oraz z wykupionym przez powoda wariantem ubezpieczenia o nazwie „Kosztorys, opcja naprawy pojazdu na częściach alternatywnych” wynosił 40.248,12 zł. Dodatkowo kwotę tę należy pomniejszyć o franszyzę redukcyjną 500 zł. Różnica wynosi więc 39.748,12 zł i jest to kwota należna powodowi jako

Powód prowadził działalność gospodarczą po firmą Firma Handlowo - Usługowa (...).

Powód nie złożył deklaracji (...) uprawniającej go do pełnego odliczenia podatku naliczonego (...) od wydatków związanych z bieżącym użytkowaniem. W związku z czym, powodowi przysługiwała możliwość odliczenia 50% podatku naliczonego (...) wynikającego z faktur dokumentujących wydatki związane z eksploatacją samochodu osobowego, jeżeli był on wykorzystywany w działalności gospodarczej.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd stwierdził, że podstawą prawną odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia z dnia 22 lipca 2017 roku jest art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c. w związku z umową ubezpieczenia auto casco pojazdów mechanicznych łączącą strony oraz w związku z pkt XXII, XXI oraz XXI ogólnych warunków ubezpieczenia auto casco pojazdów mechanicznych.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 805 § 1 i 2 k.c. jeżeli strony stosunku prawnego łączy umowa ubezpieczenia, to ubezpieczyciel zobowiązany jest do uiszczenia na rzecz ubezpieczonego stosownego odszkodowania, w sytuacji powstania szkody, wynikłej z określonego w umowie wypadku.

Sąd wskazał, że powód domagał się zasądzenia od (...) S.A. w W. kwoty 16.624,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty tytułem niezapłaconej części odszkodowania należnego w związku z łączącą strony umową ubezpieczenia autocasco w pojeździe marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), które powstały w wyniku zdarzenia z dnia 22 lipca 2017 roku.

Sąd stwierdził, że 22 lipca 2017 roku w G. przy ul. (...) doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność powoda o obejmowały one: pocięcie kierownicy, deski rozdzielczej, foteli przednich oraz tylnych, konsoli środkowej, trzech boczaków drzwiowych, podłokietnika, podsufitki, panelu nawigacji, klimatronika oraz listw ozdobnych. Sąd w oparciu o dowód z opinii biegłego ustalił koszt naprawy pojazdu powoda, zgodnie z warunkami umowy ubezpieczenia łączącej strony na kwotę 40.248,12 zł, która należało pomniejszyć o franszyzę redukcyjną 500 zł, tj. kwotę 39.748,12 zł.

Sąd uznał, że storna pozwana nie wykazała okoliczności, aby powód wykorzystywał pojazd do prowadzenia działalności gospodarczej, a zatem nie jest uprawniony do odliczenia podatku VAT, na podstawie art. 86a ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług, w tym zakresie podejmując odpowiednie czynności procesowe.

Sąd przyjął jako uzasadniony koszt naprawy samochodu powoda w związku ze zdarzeniem z dnia 22 lipca 2017 roku kwotę 39.748,12 zł. Mając na względzie fakt wypłaty przez pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego trulem odszkodowania kwoty 26.457,14 zł, uznając odszkodowanie w tej wysokości za niepełne, należało za zasadne uznać żądanie w zakresie kwoty 13.290,98 zł. Z uwagi na powyższe, w pkt 1 wyroku zasądzone kwotę 13.290,98 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie w pkt 2 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z żądaniem strony powodowej. Sąd uznał, że roszczenie stało się wymagalne od dnia 23 sierpnia 2017 roku tj. po upływie 30 - dniowego terminu od dnia zgłoszenia przez powoda szkody u pozwanej, co nastąpiło w dniu 22 sierpnia 2017 roku, tym bardziej, iż dobrowolna wypłaty należności nastąpiła na podstawie decyzji pozwanej z dnia 11 sierpnia 2017 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., uznając, że pozwana winna zostać obciążona 80% kosztów postępowania, a powód 20%.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pozwany zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie pkt. 1 sentencji wyroku co do kwoty 3.763 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dn. 23 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty a także w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu (pkt 3 i 5 wyroku).

Zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, które miały wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

a) art. 205⁽¹²⁾ § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w z. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 235⁽²⁾ § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie wniosku dowodowego pozwanego wskazanego w pkt. 4 petitum odpowiedzi na pozew, tj. zwrócenie się do spółki (...) S.A. o udzielenie informacji o wykorzystywaniu przez powoda pojazdu A. do działalności gospodarczej prowadzonej przez niego, a następnie przeprowadzenie dowodu z uzyskanego pisma spółki (...) S.A. dowodu w celu wykazania faktu możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów przez połowy należnego podatku VAT od kosztów naprawy pojazdu A. ustalonych przez biegłego sądowego w tej sprawie; w następstwie tego uchybienia Sąd Rejonowy ustalił w błędny sposób, że pozwany nie przedstawił innych dowodów (poza informacją uzyskaną od właściwego dla powoda (...)) w kwestii możliwości odliczenia połowy należnego podatku (...) od kosztów naprawy pojazdu A. w związku z wykorzystywaniem tego pojazdu do działalności gospodarczej prowadzonej przez powoda;

b) art. 233 § 2 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie całości zgromadzonego materiału dowodowego, tj. i) pisma spółki (...) z dn. 14 sierpnia 2017 r. (vide: s. 93 akt szkody załączonych do odpowiedzi na pozew); ii) zdjęć dowodu rejestracyjnego pojazdu A. (vide: s. 135 akt szkody załączonych do odpowiedzi na pozew); (...) wydruk raportu dotyczący powoda z (...) (załączonego do odpowiedzi na pozew) z których to dokumentów wynika, że powód w

związku z prowadzoną działalnością gospodarczą zaciągał kredyt na zakup pojazdu A., a spółka (...) została wskazana w dowodzie rejestracyjnym pojazdu A. jako jego współwłaściciel w celu zabezpieczenia udzielonego powodowi kredytu;

c) art. 205¹² § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w z. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 235² § 2 k.p.c. poprzez nierozpoznanie wniosku dowodowego pozwanego wskazanego w pkt. 4 petitum odpowiedzi na pozew, tj. zwrócenie się do spółki (...) S.A. o udzielenie informacji o wykorzystywaniu przez powoda pojazdu A. do działalności gospodarczej prowadzonej przez niego, a następnie przeprowadzenie dowodu z uzyskanego pisma spółki (...) S.A. dowodu w celu wykazania faktu możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów przez połowy należnego podatku (...) od kosztów naprawy pojazdu A. ustalonych przez biegłego sądowego w tej sprawie; w następstwie tego uchybienia Sąd Rejonowy ustalił w błędny sposób, że pozwany nie przedstawił innych dowodów (poza informacją uzyskaną od właściwego dla powoda Naczelnika Urzędu Skarbowego) w kwestii możliwości odliczenia połowy należnego podatku VAT od kosztów naprawy pojazdu A. w związku z wykorzystywaniem

Nadto na podstawie art. 382 k.p.c. pozwany ponowił wniosek dowodowy zawarty w odpowiedzi na pozew wnosząc na podstawie art. 248 § 1 k.p.c. o zobowiązanie spółki (...) S.A. „POP Kancelaria,, (ul. (...). (...)-(...) K.) do udzielenia informacji, czy pojazd A., o nr rej. (...) był zabezpieczeniem kredytu udzielonego Firmie Usługowo - Handlowej (...) (NIP: (...), PESEL: (...)) oraz czy firma ta posiadała możliwość odliczenia podatku (...) w związku z nabyciem i eksploatacją tego pojazdu, na następnie o przeprowadzenie dowodu z odpowiedzi uzyskanej od spółki (...) S.A. w celu wykazania faktu, że powód wykorzystywał pojazd A. w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej i w związku z tym mógł odliczyć połowę należnego podatku (...) od kosztów poniesionych w celu utrzymania tego pojazdu.

Na tych podstawach wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w zakresie pkt. 1. sentencji wyroku również co do kwoty 3.763 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od tej kwoty od dn. 23 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty; dodatkowo wnoszę o ponowne ustalenie kosztów procesu za I instancję uwzględniając wynik sporu po uwzględnieniu przedmiotowej apelacji. Nadto wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego ustalonych według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Odnosząc się do podniesionych w apelacji zarzutów prawa procesowego, zwrócić należy uwagę, że przewidziane w art. 233 k.p.c., ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymogami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 14 sierpnia 2012r. III AUa 620/12, Legalis nr 704902). Stawiając zatem zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Z tych względów za niewystarczające należy uznać przekonanie strony o innej niż przyjęta przez Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i o ich odmiennej ocenie niż ocena dokonana przez Sąd (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12, Legalis nr 738883; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11, Legalis nr 732710). Jeżeli zatem Sąd, ze zgromadzonego materiału dowodowego, wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, co ma miejsce w niniejszej sprawie, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się

ostać, chociażby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 8 lutego 2012r. (I ACa 1404/11, Legalis nr 731227), z dnia 14 marca 2012r. (I ACa 160/12, Legalis nr 738897), z dnia 29 lutego 2012r. (I ACa 99/12, Legalis nr 738878); a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2012r. VI ACa 31/12, Legalis nr 2123052).

Nie można również pominąć, iż same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., I UK 347/11, Legalis nr 526648).

Pozwana tymczasem nie wskazuje uchybieniu przez Sąd I instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów, a jedynie kwestionuje przyjęcie przez Sąd I instancji, że zaistniało zdarzenie objęte polisą ubezpieczeniową.

Powód wywodził swoje roszczenie z wiążącego go z pozwaną umową ubezpieczenia, zgodnie z którą, w nawiązaniu do art. 805 § 1 k.c., ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie - przy ubezpieczeniu majątkowym - (zgodnie z art. 805 § 2 pkt 1 k.c.) określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Pozwana co do zasady nie kwestionowała swojej odpowiedzialności jednakże powoływała się na to, że odszkodowanie to winno być niższe o wysokość podatku (...). Zgodnie bowiem z pkt XXII ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w przypadku szkody częściowej odszkodowanie jest ustalane w wysokości kosztów naprawy pojazdu z uwzględnieniem potrąceń wynikających z warunków umowy ubezpieczenia, z tym, że odszkodowanie obejmuje uzasadnione koszty naprawy pojazdu wyłącznie w zakresie uwzględnionym w ocenie technicznej oraz odszkodowanie obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części, które zostały uszkodzone lub utracone w związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową. Zgodnie z pkt XXII ust. 2 w przypadku gdy ubezpieczony jest uprawniony do odliczenia części lub całości podatku od towarów i usług (...), kwota odszkodowania z tytułu szkody częściowej pomniejszana jest o przysługującą ubezpieczonemu od odliczenia wartość podatku od towarów i usług (...). Niemniej jednak zaistnienie tej okoliczności winno zostać wykazane. Zgodnie bowiem z art. 232 k.p.c. to na stronach ciąży obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, a skoro ten uprawnienia tego nie wykonał prawidłowo, nie może usprawiedliwiać się przerzuceniem odpowiedzialności za postępowanie dowodowe na Sąd. Wskazany powyżej ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 k.c., który nakłada na stronę ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007r., (II CSK 293/07, Legalis nr 162518), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obciążenie strony procesowej obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu.

Zaoferowany przez pozwaną materiał dowodowy, nie mógł stanowić podstawy do pomniejszenia należnego powodowi odszkodowania o wartość podatku(...). Pozwana, w szczególności poprzez powołanie się na okoliczność uzyskania informacji, że powód prowadzi działalność gospodarczą i jako podatnik (...) i ma możliwość 100% odliczenia podatku z tytułu naprawy pojazdu (k. 96, 113, 146). Niemniej jednak pomija, że z informacji dotyczącej zakresu ubezpieczenia wynika, że powód wskazał, że nie pojazd będzie użytkowany wyłącznie do użytku prywatnego (k. 192-195). Na tej podstawie nie można uznać, że zarzuty pozwanego są uzasadnione, tym bardziej, że postępowanie dowodowe prowadzone w tym zakresie wykazuje, że powód nie korzysta ze wskazanego w XXII ust. 2 OWU uprawnienia. Poczynione w tym zakresie ustalenia nie mogą zostać uznane za wadliwe, tym bardziej jeżeli uwzględni się treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2020r. (III CZP 90/19, OSNC 2021 nr 2, poz. 10, str. 36) w której stwierdził, że odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, przysługujące leasingobiorcy w związku z poniesieniem wydatków na naprawę uszkodzonego pojazdu będącego przedmiotem leasingu, obejmuje kwotę podatku od towarów i usług w zakresie, w jakim nie może on obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku zapłaconego. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że

„w sytuacji gdy, spełniając warunki do obniżenia kwoty należnego od niego podatku, podatnik z przysługującego mu prawa do obniżenia podatku nie skorzysta, zgodnie z zasadą *compensatio lucri cum damno*, nie powinno to mieć wpływu na ustalenie należnego odszkodowania, obowiązkiem poszkodowanego jest bowiem dążenie do ograniczenia rozmiarów szkody (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2007r., III CZP 150/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 144, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001r., III CZP 68/01, OSNC 2002, nr 6, poz. 74 oraz z dnia 22 kwietnia 1997 r., III CZP 14/87, OSNC 1997, nr 8, poz. 103). Zakresem szkody może być zatem objęta niemożność odliczenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Czynność w postaci naprawy pojazdu podlega bowiem opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług jako usługa, podatek ten ma zatem charakter cenotwórczy (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2006r., III CZP 54/06, OSNC 2007, nr 5, poz. 66 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2007r., V CSK 44/07). Analogicznie w przypadku, gdy na skutek zdarzenia szkodzącego wydatki na naprawę uszkodzonego pojazdu poniósł leasingobiorca, któremu przysługuje na podstawie art. 86 a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 106, ze zm. - dalej jako (...)) prawo do odliczenia wyłącznie 50 % podatku naliczonego od wydatków związanych z pojazdami samochodowymi, to odszkodowanie obejmuje podatek od towarów i usług w części, w jakiej leasingodawca nie jest uprawniony do jego odliczenia. Jedynie odbiorca usługi jest uprawniony do ewentualnego odliczenia podatku od towarów i usług, w zakresie w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych (art. 86 ust. 1 (...)). Jeżeli pojazd samochodowy jest wykorzystywany wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej podatnika podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT, przysługuje mu prawo do pełnego odliczenia tego podatku od kosztów naprawy powypadkowej (art. 86a ust. 1 (...)). W przypadku natomiast, gdy dany pojazd jest wykorzystywany zarówno do celów działalności gospodarczej, jak i celów prywatnych podatnika, to przysługuje mu jedynie prawo do odliczenia podatku VAT w kwocie stanowiącej 50 % podatku wynikającej z otrzymanej faktury za naprawę pojazdu (art. 86a ust. 1 (...)). W sytuacji, gdy leasingobiorca jako podmiot wyłącznie uprawniony do korzystania z pojazdu i jednocześnie zobowiązany do utrzymania uszkodzonego pojazdu w należytym stanie pokrywa koszty usług naprawczych, w skład, których wchodzi podatek od towarów i usług, to jest on poszkodowanym. W konsekwencji to jego możliwości odliczenia podatku od towarów i usług decydują o tym, czy i w jakim zakresie odszkodowanie może być pomniejszone o podatek (...). Skoro finansujący przekazuje pojazd do wyłącznego korzystania leasingobiorcy, nie ponosi kosztów jego naprawy i nie jest nabywcą usługi opodatkowanej podatkiem od towarów i usług, okoliczność że ma on status podatnika podatku (...) jest pozbawiona istotnego znaczenia. Przeciwny pogląd byłby sprzeczny z zasadą pełnej kompensacji szkody (art. 361 § 2 k.c.), funkcjami i celem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, skutkując przerzuceniem na poszkodowanego ciężaru pokrycia części kwoty wydatkowanej na naprawę samochodu. Utrudniałby również realizację ustawowych obowiązków korzystającego, różnicował sytuację poszkodowanych podatników podatku od towarów i usług w ujęciu konstytucyjnym, a jego akceptacja mogłaby skutkować iluzorycznością ochrony ubezpieczeniowej w niektórych przypadkach. Skoro to leasingobiorca jest nabywcą usługi opodatkowanej podatkiem od towarów i usług to finansujący nie może ująć w kosztach prowadzonej działalności gospodarczej wystawionej na korzystającego faktury, w tym ujętego w niej podatku (...). Między stronami umowy leasingu nie ma zatem możliwości ani potrzeby rozliczenia części poniesionej przez korzystającego szkody w postaci ujętego w fakturze podatku od towarów i usług. Odrzucić należy stanowisko, jako zbędnie komplikujące praktykę obrotu i sprzeczne z istotą uprawnień leasingobiorcy do wyłącznego korzystania z rzeczy oraz spoczywających na niego obowiązkach (art. 709⁽⁷⁾ § 1 k.c.), że faktury za usługi naprawcze powinny być każdorazowo wystawiane na finansującego, jako właściciela uszkodzonego pojazdu - nie on bowiem jest zobowiązany do ponoszenia kosztów likwidacji szkody częściowej w oddanym w leasing pojeździe.”

Mając zatem na względzie powyższe, Sąd Instancji prawidłowo ustalił należne powodowi odszkodowanie natomiast stawiane również w apelacji naruszenia art. 205¹² § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w z. art. 232 k.p.c. w zw. z art. 235² § 2 k.p.c. albowiem postępowanie dowodowe jest prowadzone w uwzględnieniu przede wszystkim jego zakresu wynikającego z art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Sąd decydując o dopuszczeniu dowodu przedstawionego przez stronę, rozważa przede wszystkim, czy dany fakt ma istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), czy fakt ten wymaga udowodnienia (art. 228, 229 i 230 k.p.c.), czy dany środek dowodowy nie jest wykluczony (art. 246 i 247 k.p.c.), oraz czy okoliczność, na którą dowód został

zgłoszony, nie została już dostatecznie wyjaśniona (art. 217 § 2 k.p.c.). Ocena, które fakty mają dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, jest uzależniona od tego, jakie to są fakty, a także od tego, jak sformułowana i rozumiana jest norma prawna, którą zastosowano przy rozstrzygnięciu sprawy. Fakt jest istotny w rozumieniu art. 227 k.p.c., jeżeli dotyczy przedmiotu procesu oraz ma znaczenie prawne w tym sensie, że jego ustalenie jest konieczne z punktu widzenia normy prawnej, która miałaby zastosowanie do stanu faktycznego przedstawionego przez strony. Wobec powyższego, skoro postępowanie dowodowe nie wykazało, aczkolwiek innymi środkami dowodowymi niż wskazanymi w apelacji, aby zachodziła konieczność obniżenia odszkodowania o stawkę podatku (...)

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda